

Internasjonal gallup: Klimaskepsis på topp i Norge

Ole Henrik Ellestad*

Selv etter et gedigent aksjons- og medietrykk viser en omfattende internasjonal undersøkelse at klimaskepsisen er stor. Størst i Norge der kun 35 % mener at det menneskelige bidraget har hovedansvaret – omtrent som i Saudi Arabia, våre naboland og USA.

Undersøkelsen

I forbindelse med FN's klimamøte i høst har analysebyrået YouGov gjennomført en stor, internasjonal, Internettbasert undersøkelse med 30 000 mennesker i 28 land om folks oppfatning av klima. Hovedsvarene er vist i figuren. Saudi-Arabia og Norge ligger på topp i skepsis med bare 35 % som mener at klimaet forandrer seg og at menneskelig aktivitet har hovedansvaret.

På spørsmålet: klimaet forandrer seg, menneskelig aktivitet er delvis ansvarlig sammen med andre faktorer, svarte 48 % ja i Norge (som i Sverige, Danmark, Kina), mens det var 37 % i USA og 36 % i Saudi-Arabia. I den minst skeptiske enden lå India, Indonesia Spania/Thailand og Italia med henholdsvis 71, 69 og 66 % på menneskelig hovedansvar.

I samtlige land er det mindre enn 6 % som mener at det ikke foregår klimaendringer og fra 1–9 % som mener det er klimaendringer, men at menneskelig aktivitet overhodet ikke er ansvarlig for det.

Mellom 10–14 % i de nordiske land mener at klimaendringene kan få en stor betydning for deres liv mens 34–38 % mener den vil være moderat.

Vurdering

Resultatene viser at det er små forskjeller mellom Norge, Sverige og Danmark med fra 35 til 40 % som mener menneskene har hovedansvaret (svarer til IPCCs ikoniske konklusjon siden 2001 om at mer enn 50 % av klimaendringene er menneskeskapt). De representerer «den harde kjernen» i oppfatning og i IPCC-bevegelsens kampanjer. De resterende 65–60 % utgjør det store flertall med menneskeskapt andel mindre enn 50 %. Denne gruppen er altså mer opptatt av samhandling mellom flere klimadrivere. Her befinner også langt de fleste skeptikere seg (beskjeden CO₂-effekt som primært har positiv effekter f.eks. ved plantevekst) – og således ikke benekter CO₂s prinsipielle betydning. I tillegg er det 1–15 % som mener det ikke er endringer (noen steder er den faktisk veldig liten) eller ikke har noen menneskelig årsak.

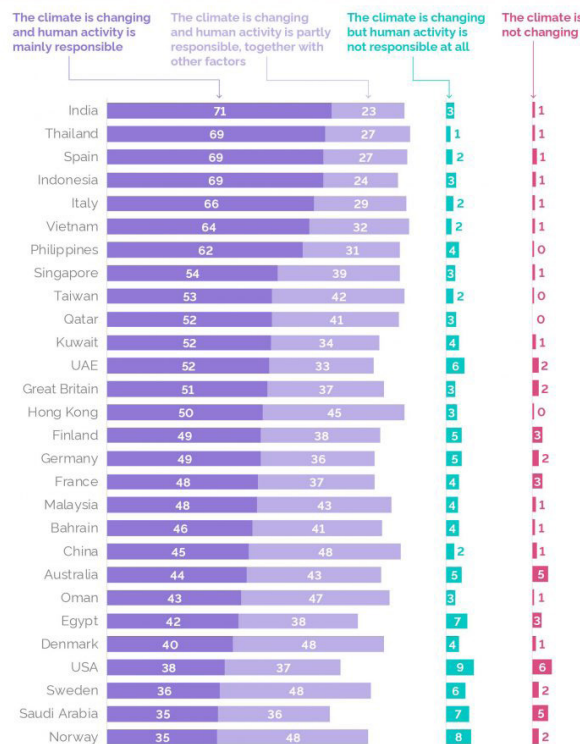
Det påfallende er at de skandinaviske land har så høy skepsis etter en så markant og styrt ensretting av debatten i TV og aviser, samt betydelig tilstedeværelse på Internett som promoterer IPCC-synspunkter. Internett er også skeptikernes hovedarena i tillegg til de vitenskapelige journaler og historiske nektegelser og omtaler opp gjennom tidene samt de offentlige databaser for klimarelaterte observasjoner.

Den svenske «tausheten» kan også være påvirket av folkeavstemningen (1980) og regjeringsbeslutning (1988) om å avvikle kjernekraften. En uhyre kostbar affære som i hovedsak synes å bli reversert i «folkeopinionen» delvis grunnet klimadebatten.

*Medlem av Klimarealistenes Vitenskapelige Råd.

That climate change is happening and that humanity is at least partly responsible is a view held by the majority across the world

Thinking about the global environment... In general, which of the following statements, if any, best describes your view? %

YouGov

11 June - 22 July 2019

Sammenlikning med andre undersøkelser

Høsten 2017 viste resultatet fra Kantar-Gallups undersøkelse for Forskningsrådet at 53 % av de spurte hadde liten tillit til forskning innen miljø og klima, 44 % for samfunnsvitenskapene. Det er åpenbart at folk er klar over den omfattende sammenblanding av vitenskap og politikk (jfr. evalueringen av IPCC i 2010).

I andre aksepterte undersøkelser viste Kantar-Gallups årlige 'Klimabarometer' at en andel mellom 18 og 31 % i perioden 2012-2018 hadde klima blant de tre viktigste samfunnsutfordringer. Etter 'Climategate' falt andelen av «klimatroende» i UK i 2010 fra nærmere 50 % til vel 25 %. I USA lå klima nederst blant 15 samfunnsutfordringer, og i en fremtidsundersøkelse i EU lå klima og miljø nederst.

Spørsmålstilling

YouGovs spørsmålstilling var relativt konvensjonell. Professor Ottar Hellevik, som har arbeidet mye med meningsmålingsmetodikk, har gitt uttrykk for at slike undersøkelser favoriserer et svar som støtter opp om «aksepterte» holdninger. I norske medier er klimaskepsis svært odiøst med veletablerte nedsettende karakteristikk.

Mange klimarelaterte undersøkelser er tendensiøse (f.eks. 9 av 10 nordmenn mener... hva mener du om nødvendigheten av tiltak?). Det er lite presisjon i spørsmålene som lett gir assosiasjoner til mediens formuleringer. Jeg har lurt på utfallet av følgende spørsmål som faktisk er nøytralt: Klima varierer grunnet menneskelig og naturlig påvirkning. Hvor på skalaen mellom 1–10 vil du anslå effekten fra fossilt brensel siste 40 år? Ut i fra tilgjengelig informasjon vil jeg tro at «vet ikke»-andelen vil bli stor.

Konklusjon

Til tross for enorme anstrengelser med å bringe klimasaken over fra vitenskap (der IPCC står svakt) til en emosjonell fortelling som skal gripe lekfolk, er det i Norge, Skandinavia, flere vestlige land og deler av utviklingslandene en stor skepsis til menneskeskapt dominans av klimaendringene. I Norge synes det å være mellom en femtedel til en tredel, litt avhengig av nærliggende (vær)hendelser, som støtter IPCCs (nøktene??) konklusjoner, enda færre de alarmerende. IPCCs konklusjoner er konstruerte, overdrevne og har store feil og mangler i forhold til anerkjent kunnskap om natur og klima. I tillegg formidler mediene enda mer alarmerende resultater fra andre etablerte grupper. Likevel er det relativt få i Skandinavia som mener klimaendringene vil få stor betydning på deres liv.

Folk synes å registrere at det er vettuge vitenskapelige argumenter som ikke slipper til og gir uttrykk for sin skepsis til IPCCs, myndighetenes og mediens kampanjer.